

Erfaringsopsamling til gymnasier med godkendelse til engelsksproget undervisning

Denne erfaringsopsamling samler op på resultaterne fra det undersøgende tilsyn med undervisning på engelsk, som styrelsen gennemførte i efteråret 2023. Her undersøgte styrelsen bl.a., hvordan institutioner med godkendelse til at udbyde engelsksproget undervisning arbejder med kvalitet i undervisningen.

Indhold:

- Hvordan arbejder institutionerne med særlige tiltag i undervisningen på engelsk?
- Hvordan vurderer og udvikler institutionerne lærernes engelsksproglige kompetencer?
- Elevernes faglige niveau på studieretninger med undervisning på engelsk
- Særligt opmærksomhedspunkt vedrørende prøveafholdelse og censur
- Udfordringer med kravet om det danske fokus i undervisningsmaterialet
- Opfordring til netværk på tværs af institutioner med undervisning på engelsk
- Kontakt til styrelsen

Fakta om udbud af engelsksproget undervisning

I medfør af § 15 i bekendtgørelsen om de gymnasiale uddannelser, kan institutioner med særlig dispensation fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet anvende engelsk, fransk, tysk eller flere af disse sprog som undervisningssprog.

I alt 31 gymnasiale institutioner er godkendt til at udbyde engelsk som undervisningssprog.

1. Særlige tiltag i undervisningen

I tilsynet har styrelsen undersøgt, hvilke særlige tiltag institutionerne har iværksat for at sikre kvaliteten i den engelsksprogede undervisning.

En stor del af institutionerne har:

- Afsat ekstra ressourcer eller har fokus på efteruddannelse til lærere, der underviser på engelsk, for eksempel:
 - **Flere ressourcer** til lærere som underviser på engelsk, både i det daglige og til eksaminer.
 - **Certificering af lærere**, via en ekstern udbyder, i at anvende engelsksproget undervisning.
 - Fokus på **censur**, så alle linjens lærere så vidt muligt indberettes til engelsksproget censur hvert år.
- Særlige undervisningsaktiviteter for elever der modtager engelsksproget undervisning, for eksempel:
 - **Virtuelle oplægsholdere** fra USA eller **studieture** til engelsksprogede lande.
 - Tilbud om kurser i **Cambridge Engelsk** uden for skoletiden.
 - Ekstra fokus på **toning** mellem fagene, **temadag** for studieretningen og fokus på **faglig progression** fra stærk sprog-stilladsering til mere individuel sproglig tilegnelse.

Nogle institutioner har også:

- Fokus på tilkøb eller udvikling af særlige undervisningsmaterialer på engelsk.
- Samarbejde med andre institutioner, som udbyder undervisning på engelsk.

2. Vurdering af læreres engelsksproglige kompetencer

Tilsynet har også undersøgt, hvordan institutionerne vurderer og udvikler lærernes engelsksproglige kompetencer.

I vurderingen af lærernes engelsksproglige kompetencer har en stor del af institutionerne lagt vægt på:

- At lærerne i udgangspunktet skal have faglig kompetence i engelsk for at varetage undervisningen.
- At lærerne har andre engelske kompetencer fra foregående uddannelse eller erhvervs-erfaring (eventuelt i udlandet).

Nogle institutioner har også:

- Efteruddannet lærere, fx via Cambridge eller universitetskurser med fokus på engelsk i konversations- og faglige sammenhænge.
- Lagt vægt på personlig baggrund, herunder familiemæssig eller engelsksproget baggrund.
- Afholder samtale på engelsk ved rekruttering med deltagelse af fagpersoner.

3. Udvikling af lærernes engelsksproglige kompetencer

For at udvikle eller vedligeholde lærernes engelsksproglige kompetencer har en stor del af institutionerne fokus på at:

- Efteruddanne lærerne, herunder deltagelse i:
 - **Kursus i anvendelse af engelsk** som undervisningssprog (*English as a medium of instruction* på Aalborg Universitet).
 - Fysiske eller online **sprogkurser** på universiteter i engelsktalende lande.
- Netværk og faglig sparring, herunder:
 - **Særligt team** omkring studieretningsklassen.
 - **Vidensdeling** mellem lærere enten internt eller på tværs af institutioner.

Nogle institutioner har også:

- Tilmeldt lærere til udveksling via Erasmus.
- Årlig observation af undervisning.
- Opfordret lærere til at opsøge aktuel viden om internationale perspektiver i deres fag.
- Fokus på at udvikle og forny undervisningsmaterialet.

4. Elevernes faglige niveau

Institutionernes tilbagemeldinger viser, at elevgruppen, der vælger studieretninger, hvor der indgår fag med undervisning på engelsk, er kendetegnet ved at være fagligt dygtige, motiverede og drevet af at arbejde med internationale perspektiver i fagene.

I forbindelse med tilsynet har styrelsen undersøgt elevernes skriftlige prøvekarakterer i udvalgte fag. Data viser, at der ikke er tydelige indikationer på, at elever, der har modtaget undervisning på engelsk, klarer sig bedre end de elever, der har modtaget undervisning på dansk.

5. Prøveafholdelse og censur

I forbindelse med tilsynet er styrelsen blevet bekendt med, at der er mangel på censorer til prøver for elever, der har modtaget undervisning på engelsk.

Det er nødvendigt, at institutioner indmelder censorer, hvis man skal opretholde kvaliteten og volumen af udbud af engelsksproget undervisning. Derfor henstiller styrelsen til,

at alle udbydere af engelsksproget undervisning indberetter censorer med kompetence til at censurere på engelsk. Dette skal ske i forbindelse med institutionens censorkompetenceindberetning.

6. Udfordringer med det danske fokus i undervisningsmaterialer

Nogle institutioner oplever udfordringer med at udvikle og forny undervisningsmaterialet i udvalgte fag, hvor der er krav om et dansk fokus, på grund af manglende tilgængelighed til og aktualitet af relevant undervisningsmaterialet på engelsk. Institutioner, der udbyder engelsksproget undervisning, kan derfor med fordel tage initiativ til så vidt muligt at imødegå denne udfordring, fx ved netværksdannelse.

7. Netværk på tværs af institutioner med undervisning på engelsk

I forbindelse med tilsynet har nogle institutioner berettet om, at de er interesseret i et fagligt netværk med andre institutioner, der også har en godkendelse til undervisning på engelsk. Derfor vedlægger styrelsen en oversigt over institutioner med godkendelse til undervisning på engelsk, så institutionerne selv kan igangsætte et fagligt netværk eller tage kontakt til andre i samme situation.

Kontakt til styrelsen

Kontor for Gymnasier i forbindelse med spørgsmål om godkendelse til særligt tilrettelagt undervisning på engelsk:

- stuk.kg@stukuvvm.dk

Kontor for Prøver, Eksamen og Test i forbindelse med spørgsmål om indmelding af censorer og opgavesæt:

- gympet@stukuvvm.dk